

B&W advies gemeente Overbetuwe

10bw000576

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel:
22 september 2010**Onderwerp:**
Gladheidbestrijdingsplan 2010 - 2014**Te besluiten:**

1. Akkoord te gaan met het voorgestelde gladheidbestrijdingsplan.
2. Akkoord te gaan met het voorstel om dit jaar de twee oude strooiers te vervangen door moderne natzoutstrooiers, zodat we met gehele materieelpark preventief nat zout kunnen strooien. De bijbehorende meerkosten van € 2.102,- te dekken ten laste van de bestemmingsreserve vervanging materieel.

Afdeling/ behandelend ambtenaar:
OR / H.J.M.R. Muller**Status advies:**
openbaar **persbericht:** nee**Portefeuillehouder:**
F.H.G.M. Witjes

akkoord: ja

Datum b&w-vergadering: 5 oktober 2010**Advies (intern):**
FIN
BMO**In raadscommissie:** N.v.t.**Advies/informatie (extern)**
CROW Ede**In raadsvergadering van:** N.v.t.**Middelen:**
Financiële paragraaf**Regelgeving, delegatie of mandaat:**
regelgeving
delegatie
n.v.t.
Advies Planning&Control: N.v.t.**Wie is bevoegd:** College
Aard bevoegdheid: Attributie (primair)**Sterstuk:** Nee

	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester			
J.A.M. van Baal			
F.M.J. van Rooijen			
F.H.G.M. Witjes			
R.W. Mooij			
Secretaris TH			
Hoofd afdeling			
Opmerkingen P&C			

persbericht

Besluit b&w

Besluit of advies

f.s/10.000

Noot: persbericht is opgesteld.

Bijlagen:

1. Beleidsplan 2010 - 2014
2. Uitvoeringsplan

Toelichting

1. In-/aanleiding

Aanleiding

Vanwege het ontbreken van vastgesteld beleid voor structurele bestrijding van gladheid, en de behoefte aan waarborging van de continuïteit van gladheidbestrijding is het beleidsplan opgesteld.

Inleiding

In de artikelen 15 e.v. van de Wegenwet is uitdrukkelijk geregeld dat bij de gemeente de zorg rust voor goede en veilige wegen, voor zover deze zorg niet aan een ander overheidsorgaan is opgedragen (de gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg). Hiertoe behoort ook het bestrijden van gladheid op deze wegen. Van belang is dat het hierbij gaat om een inspanningsverplichting van de gemeente en niet om een resultaatsverplichting.

Wanneer de gemeente deze zorgplicht verzuimt na te komen, kan zij aansprakelijk gesteld worden voor door gladheid geleden schade. Om aan de gemeentelijke zorgplicht/ inspanningsverplichting op structurele wijze te voldoen, is het zaak dat de gemeente een keer per vijf jaar de beleidsuitgangspunten en keuzes vaststelt.

2. Doelstelling en beoogd effect

Doormiddel van het vaststellen van beleid worden uitgangspunten geformuleerd voor de organisatie en voor de operationele acties van de gladheidbestrijding in Overbetuwe. Het gaat dan met name om de keuze van de wegen en/of paden die in de gladheidbestrijding worden opgenomen. Op deze wijze wordt een toetsingskader verkregen op basis waarvan de operationele acties naar de bevolking toe kunnen worden verantwoord.

3. Argumenten

De gladheid wordt in Nederland bestreden door te strooien en/of te schuiven. In het geval van sneeuwval houdt dit in dat de sneeuw tot op het wegdek wordt geruimd. Voor het volledig ruimen van sneeuw is het strooien van zout een geschikt middel.

Het bestrijden van gladheid door het strooien van zout kan worden onderverdeeld in:

- curatief strooien.
- preventief strooien

Curatief strooien

Hierbij worden de wegen pas gestrooid als er daadwerkelijk al sprake is van gladheid. Er is daarbij geen sprake van achteraf gebleken onnodige strooiacties. Het zout komt daarbij bovenop het gevormde ijslaagje of de sneeuw die beide al aan het wegdek vast zijn gaan zitten. Ten opzichte van het preventief strooien kent het curatief strooien de volgende nadelen:

- Er is meer zout nodig om het reeds vastgeplakte ijs of sneeuw te verwijderen.
- Daarnaast rijden de strooiauto's zelf onder gladde omstandigheden, dus langzamer. Meer en langere inzet personeel en materieel. Het duurt dan ook langer en het kost aanmerkelijk meer inspanning voordat de gehele route is gestrooid.
- In al die tijd kunnen weggebruikers dus op een nog niet behandeld wegvak komen en daardoor in de problemen komen. Het gevaar voor de weggebruiker is dus aanzienlijk groter.

Preventief strooien

Bij preventief strooien wordt de weg gestrooid nog voordat het glad is. Groot voordeel is dat dit gebeurt onder stroeve omstandigheden. De strooiwagens kunnen dus met normale snelheid hun routes rijden. Hierdoor kunnen ze ook binnen een bepaalde alarmeringstijd een groter traject verzorgen dan wanneer het al glad is. Op het moment dat de gladheid daadwerkelijk zou gaan optreden voorkomt het reeds aanwezige zoutlaagje dat het wegdek glad wordt. Er is dan ook geen situatie waarin de weggebruiker tijdens zijn rit door de gladheid overvallen wordt. Bij preventief strooien wordt de strooiactie gestart op basis van gladheidverwachtingen. Er bestaat een geringe kans dat achteraf de actie niet nodig blijkt te zijn geweest, en dat het milieu dan onnodig met wegzout is belast. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op actuele wegdektemperatuur, neerslagverwachting (buienradar) en stijgende of dalende luchttemperatuur. Ook opklaringen of wolkenfronten spelen daarbij een rol.

Preventief strooien wordt veelvuldig door Rijkswaterstaat en Provincies toegepast. Ook omliggende gemeenten gaan steeds meer over op preventieve gladheidbestrijding. Het uitgangspunt van de gemeente Overbetuwe is preventief strooien. De gemeente beschikt nu immers al over 6 natzoutstrooiers, "op een strooier moet nog wel het systeem Autologic worden gemonteerd".

Preventief strooien vraagt om nat zout strooien.

Bij preventief strooien kan het zijn dat de betreffende weg nog droog is. Daarom heeft "nat zout strooien" beslist de voorkeur. Het is bij ijzel van cruciaal belang dat er preventief wordt gestrooid. Daarmee wordt bereikt dat er al een zoutlaagje op de weg ligt op het moment dat de ijzel neerkomt. Het zout zal dan voorkomen dat de ijzel zich grotendeels aan het wegdek kan hechten. Het verkeer rijdt vervolgens de ijsellaag kapot en naar de zijkant van de weg. Ervaring leert dat het permanent strooien tijdens ijselperioden het beste werkt.

4. Advies:

A Financiën: zie punt 6 middelen.

5. Aanpak/uitvoering

Om aan de gemeentelijke zorgplicht/ inspanningsverplichting op structurele wijze te voldoen, is het zaak dat de gemeente een keer per vijf jaar de beleiduitgangspunten en keuzes vaststelt.

Natuurlijk is het daarbij van belang dat de gemeente:

- Bewoners jaarlijks informeert over het gemeentelijke gladheidbestrijdingsbeleid vóór de mogelijke sneeuw- en vorstperiode;
- Snel en doeltreffend handelt zodra bepaalde gevaarlijke situaties bij de gemeente bekend zijn;
- Goed en voldoende materieel voorhanden heeft;
- Een gladheidsmeldsystematiek heeft;
- Een goede administratie bijhoudt van tijden en gereden routes;
- Jaarlijks een "(gladheidbestrijdings)uitvoeringsplan" vaststelt, waarin inzichtelijk wordt gemaakt wie op welk moment met de uitvoering is belast. Het uitvoeringsplan wordt op de website van de gemeente geplaatst en gedurende het winterseizoen ter inzage gelegd.

Maatschappelijke effecten en meetindicatoren

Het effect dat wordt nagestreefd is het bevorderen van de verkeersveiligheid, de doorstroming te optimaliseren en de bereikbaarheid op peil te houden van de Gemeente Overbetuwe in geval van gladheid.

Communicatie

Voor aanvang van het winterseizoen worden alle direct betrokkenen bij de gladheidbestrijding geïnformeerd. Burgers en bedrijven worden middels een bekendmaking in het Gemeente Nieuws geïnformeerd.

Ook op de website van de Gemeente Overbetuwe zal de informatie beschikbaar zijn.

6. Middelen

Financiën.

De financiële consequenties van de omschakeling naar het systeem van geheel nat zout strooien, en het beter managen van de strooiacties middels ondersteunende software en verbindingssapparatuur kan worden uitgedrukt in eenmalige kosten en structurele besparingen. Wel moet worden opgemerkt dat deze kosten en besparingen uitsluitend moeten worden beschouwd in relatie tot de routes die nu nog via de droogzout methode worden gestrooid.

Jaarlijkse kapitaallasten

Volgens het vervangingsschema kan er dit jaar één strooimachine worden vervangen, en in 2012 de laatste. Het bedrag voor de aanschaf van de nieuwe stooiers ligt boven het bedrag waarmee in het vervangingsfonds is gerekend. Er blijft een strooimachine over die we niet willen vervangen, maar in geval van calamiteiten kunnen gebruiken als een reserve machine. Wij stellen voor de reserve machine nu al uit het vervangingsfonds te halen.

Eenmalige kosten:

De vervroegde afschrijving van de verouderde strooiers en de aanschaf van moderne strooiers, voorzien van de nodige software enz. vraagt nog om een eenmalige investering van:

Aanschaf;

• 2 stuks aanhang-natzout strooimachines	€ 62.320
• Opbouw Autologic op bestaande strooier	€ 3.890
Netto investering	€ 66.210

Af inruil;

• 2 stuks verouderde strooimachines	--	€ 3.500
-------------------------------------	----	---------

Investing

€ 62.710,-

Bij 1,52% niet compensabele BTW

+ € 953

Benodigd krediet

€ 63.663,-

De kapitaallasten hiervan bedragen (12 jaar tegen 4,5%)

€ 6.982,-

Opgenomen in het vervangingsschema

In 2010;

vervanging Jongerius Epoke S 2400 HS voor een bedrag van € 21.000,-

In 2012;

vervanging Jongerius Epoke 08 – 18BE voor een bedrag van € 23.500,-

De geraamde kapitaallasten hiervan bedragen

€ 4.880,-

De meerkosten en de vervroeging van de laatstgenoemde vervanging kunnen worden gedekt ten laste van de bestemmingsreserve vervanging materieel.

Het t.z.t. niet meer vervangen van de Nido Stratos B11-24WAL zal worden meegenomen bij de voorgenomen herziening van het vervangingsschema in 2012.

Structurele besparingen:

De voordelen (minder zout en minder overuren) voortvloeiend uit deze nieuwe werkwijze zijn al verrekend met de aanschaf van de vijf nat zoutstrooiers in 2008, en zijn al verwerkt in de begroting.

Bijdrage Provincie vervalt

De gemeente Overbetuwe heeft een aantal jaren voor de provincie Gelderland de gladheidbestrijding uitgevoerd van de N836, en de N837. Jaarlijks werd hier een overeenkomst voor opgemaakt waarin de verplichtingen werden vastgelegd. Met ingang van het strooiseizoen 2009 – 2010 heeft de provincie hier op een andere wijze invulling aan gegeven, en is er een einde gekomen aan deze samenwerking. De inkomsten van Overbetuwe voor deze gladheidbestrijding (ongeveer € 2150,- per strooiactie) komen dus ook te vervallen. Deze financiële consequentie wordt in de begroting vanaf 2011 verwerkt.

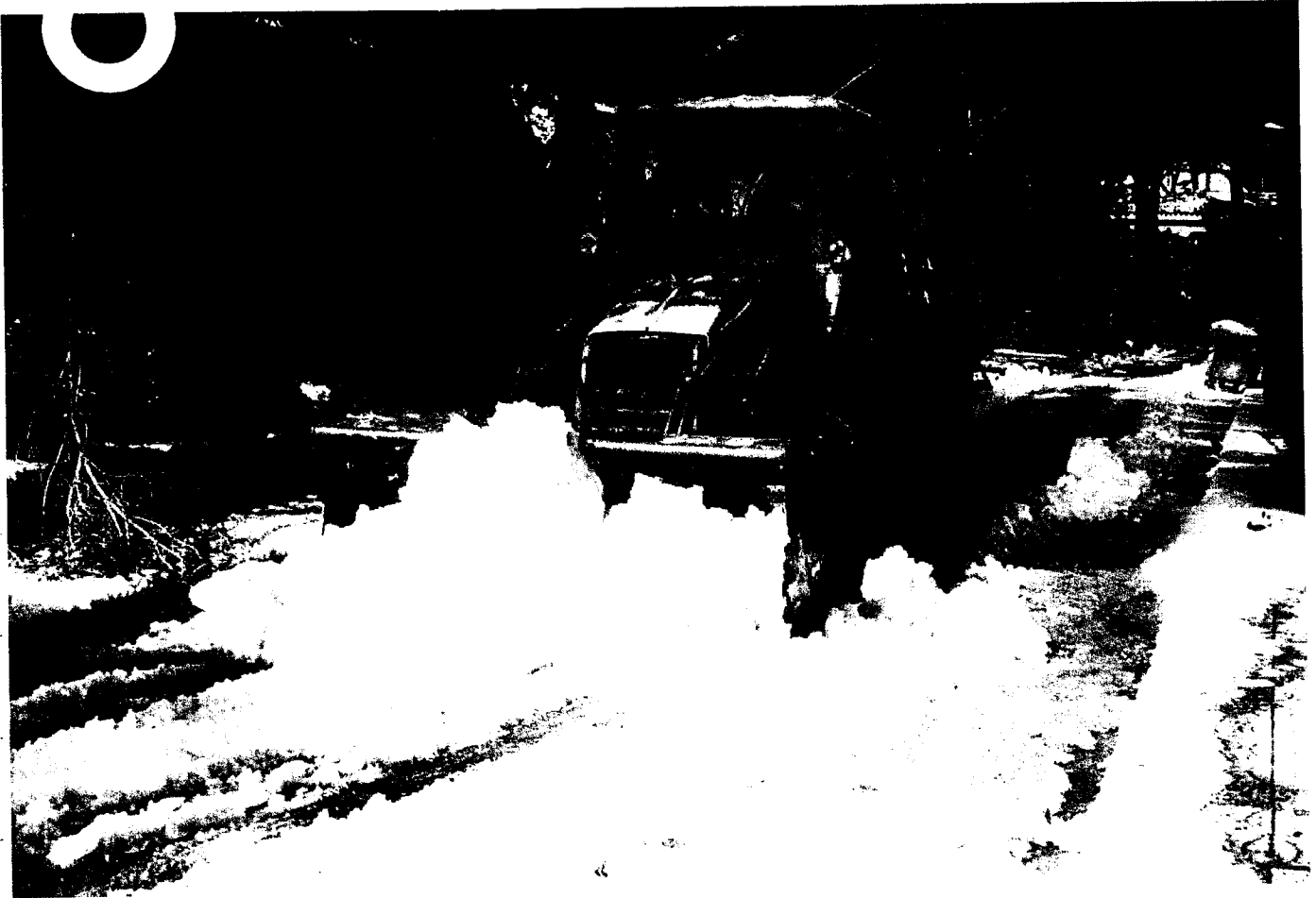
Wij stellen u voor om akkoord te gaan met het voorstel om dit jaar de twee oude strooiers te vervangen door moderne natzoutstrooiers, zodat we met gehele materieelpark preventief nat zout kunnen strooien.

7. Te besluiten

1. Akkoord te gaan met het voorgestelde gladheidbestrijdingsplan.
2. Akkoord te gaan met het voorstel om dit jaar de twee oude strooiers te vervangen door moderne natzoutstrooiers, zodat we met gehele materieelpark preventief nat zout kunnen strooien. De bijbehorende meerkosten van € 2.102,- te dekken ten laste van de bestemmingsreserve vervanging materieel.

Beleidsplan 2010-2014

Openbare Ruimte

Hoe gaan wij de gladheid bestrijden?

gemeente **Overbetuwe**

R. Muller
Openbare Ruimte
22 september 2010

Inhoudsopgave

Bijlage I

Hoe gaat de gemeente Overbetuwe gladheidbestrijden?	1
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. Wat is het kader voor het beleidsplan gladheidbestrijding?.....	5
2.1 Algemeen.....	5
2.2 Juridische aspecten.....	5
2.3 Arbo- en veiligheidsaspecten.....	5
2.4 Milieuaspecten.....	6
2.5 Risico-inventarisatie en evaluatie.....	6
2.6 Strooimethodiek en signaleringsmethode.....	6
2.7 Communicatie gladheidbestrijding.....	7

Bijlage 2

3. Uitvoeringsplan.....	8
3.1 Inleiding	8
3.2 Keuzes gladheidbestrijding.....	8
3.2.1 Wel of niet strooien.....	8
3.3 Afwegingen materieel.....	8
3.4 Afwegingen personeel.....	8
4. Systeem gladheidmeting	9
4.1 Communicatie.....	9
4.2 Onderhoud materieel	9
4.3 Prioriteiten gladheidbestrijding	10
4.4 Wegtypen.....	10
4.5 Tijdsriteria	10
4.6 Doelgroepen	10
4.7 Prioriteit strooiroutes	11
4.8 Risicoanalyse van (mogelijk) gevaarlijke weggedeelten	11
4.9 Registratie	12
Richtlijnen	13
Aanbevelingen	14

1. INLEIDING

De eisen die de samenleving stelt aan de gladheidbestrijding worden steeds hoger. Veiligheid, doorstroming en bereikbaarheid moeten ook onder winterse omstandigheden gewaarborgd worden. Een andere ontwikkeling is de verdergaande juridificering van de maatschappij. Wegbeheerders worden steeds vaker aansprakelijk gesteld voor gebreken aan de weg.

In de artikelen 15 e.v. van de Wegenwet is geregeld dat bij de gemeenten de zorg rust voor het goed en in veilige staat laten verkeren van wegen met uitzondering van Rijks- en Provinciale wegen. Hiertoe behoort ook het bestrijden van gladheid; de zorgplicht van de gemeente in het kader van strooien. Om aan deze zorgplicht te kunnen voldoen, is een vastgesteld gladheidbestrijdingsplan van belang.

Deze notitie gaat over het gladheidbestrijdingsplan van de gemeente Overbetuwe. Dit plan bestaat uit twee delen:

- Het beleidsplan: geeft het beleid inzake gladheidbestrijding weer van de gemeente Overbetuwe voor de periode 2010-2014. De beleidskeuzes zijn hierin vastgelegd (de 'hoe vraag').
- Het uitvoeringsplan: beschrijft wie en wat, waar en wanneer wordt ingezet (wie is op welk moment met de uitvoering bezig). Het uitvoeringsplan, dat als een draaiboek kan worden beschouwd, dient ieder jaar na evaluatie van het afgelopen strooiseizoen, te worden geactualiseerd en door B en W vastgesteld.

Het gladheidbestrijdingsplan is gebaseerd op de "Leidraad gladheidbestrijdingsplan en gladheid: voorspellen, voorkomen, bestrijden" van de CROW. Beide publicaties zijn tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van een aantal werkgroepen. Hierin hebben vertegenwoordigers van diverse overheden en het bedrijfsleven zitting hebben gehad. Daarnaast leverden diverse andere personen en instellingen inbreng voor deze publicaties.

Het effect van dooimiddelen op bodem en vegetatie werd onderzocht door onderzoeksinstituut Alterra uit Wageningen. De juridische aspecten van de gladheidbestrijding werden getoetst door Onderlinge Verzekeringen Overheid (OVO).

2. Wat is het kader voor het beleidsplan gladheidbestrijding?

2.1 Algemeen

Bij de uitvoering van de gladheidbestrijding wordt gestreefd naar een serviceniveau, dat op zijn minst voldoet aan de hiervoor in Nederland gehanteerde (gemiddelde) normen. In dit hoofdstuk leest u de kaderscheppende onderwerpen.

2.2 Juridische aspecten

In de artikelen 15 e.v. van de Wegenwet is uitdrukkelijk geregeld dat bij de gemeente de zorg rust voor het in goede en veilige staat verkeren van wegen, voor zover deze zorg niet aan een ander overheidsorgaan is opgedragen (de gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg). Hiertoe behoort ook het bestrijden van gladheid op deze wegen. Van belang is dat het hierbij gaat om een inspanningsverplichting van de gemeente en niet om een resultaatsverplichting.

Het huidige recht kent een bijzondere bepaling die specifiek naar de aansprakelijkheid van de overheid verwijst in haar hoedanigheid van wegbeheerder: artikel 6:174 BW. Artikel 6:174 BW creëert een risicoaansprakelijkheid voor de gemeente als wegbeheerder voor wegen die niet voldoen aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen en daardoor gevaar opleveren voor personen en/of zaken.

Om aan de gemeentelijke zorgplicht / inspanningsverplichting op structurele wijze te voldoen, is het zaak dat de gemeente:

- Bewoners jaarlijks informeert over het gemeentelijke gladheidbestrijdingsbeleid vóór de mogelijke sneeuw- en vorstperiode
- Snel en doeltreffend handelt zodra bepaalde gevaarlijke situaties bij de gemeente bekend zijn
- Goed en voldoende materieel voorhanden heeft
- Een gladheidmeldsystematiek heeft
- Een goede administratie bijhoudt van tijden en gereden routes
- Jaarlijks een "(gladheidbestrijdings)uitvoeringsplan" vaststelt en publiceert, waarin inzichtelijk wordt gemaakt wie op welk moment met de uitvoering is belast.

2.3 Arbo- en veiligheidsaspecten

Gladheidbestrijding vindt vrijwel altijd plaats onder moeilijke omstandigheden voor het uitvoerend personeel. De kaders voor de inzet en de arbeidsomstandigheden van het personeel zijn bepaald in de Arbeidstijdenwet en de Arbo-wet. Voor het gemeentepersoneel geldt de CAR-UWO. De werkgever kan de ambtenaar verplichten om zich buiten de voor zijn betrekking vastgestelde werktijden beschikbaar te houden voor gladheidbestrijding als de werkgever dit uit dienstbelang noodzakelijk vindt. In de gemeente Overbetuwe is de gladheidbestrijding opgenomen in een consignatierooster.

De veiligheidsaspecten bij gladheidbestrijding hebben betrekking op het gebruik van materiaal en materieel en op de uitvoering. Voor de start van het strooiseizoen wordt op de gemeentewerf

met alle betrokkenen de procedure doorlopen.

De belangrijkste zaken die worden doorlopen zijn:

- het omgaan met dooimiddelen;
- controle van doseerinstellingen;
- het bedienen van, en werken met, gladheidbestrijdingsmaterieel;
- onveilige situaties tijdens strooien (gladheid tijdens strooien en woonwerkverkeer).

Het gladheidbestrijdingsmaterieel moet conform de arbowetgeving zijn voorzien van CE-markering en een bijbehorende EG-verklaring.

2.4 Milieuaspecten

In Overbetuwe wordt natriumchloride als strooizout gebruikt voor de droogzoutstrooimethode en de natzoutstrooimethode. Bij de natzoutstrooimethode wordt het droge wegzout, vlak voordat het op de weg wordt gestrooid, bevochtigd met een natriumchlorideoplossing. Door deze methode te gebruiken treedt er minder verwaaiing van zout op zodat er ook beter preventief gestrooid kan worden. Bijkomend voordeel van de natzoutstrooimethode is dat de doseringen kleiner zijn en ongeveer 20% minder zout nodig is. Calciumchloride is voor het milieu belastender dan natriumchloride.

2.5 Risico-inventarisatie en evaluatie

Aan de hand van de resultaten van de laatste jaren kan worden gesteld dat nagenoeg alle gevaarlijke wegen of extra gevoelige weggedeelten in het uitvoeringsplan zijn opgenomen. Door publicatie van de strooiroutes is de burger en de weggebruiker goed op de hoogte en in staat haar rijgedrag hier op aan te passen.

2.6 Strooimethodiek en signaleringsmethode

De gladheid wordt in Nederland bestreden door te strooien en/of te schuiven. In het geval van sneeuwval houdt dit in dat de sneeuw tot op het wegdek wordt geruimd. Voor het volledig ruimen van sneeuw is het strooien van zout een geschikt middel.

Het bestrijden van gladheid door het strooien van zout kan worden onderverdeeld in:

- preventief strooien;
- curatief strooien.

Preventief strooien wordt veelvuldig door Rijkswaterstaat en Provincies toegepast. Ook gemeenten gaan steeds meer over op preventieve gladheidbestrijding.

Curatieve gladheidbestrijding houdt in dat er begonnen wordt met strooien van droog zout op het moment dat de gladheid inzet. Het uitgangspunt van de gemeente Overbetuwe is preventief strooien. De gemeente beschikt nu immers over 5 natzoutstrooiers. In 2010 worden de laatste droogzoutstrooiers vervangen door een natzoutstrooier. Vanaf dat moment gaan wij volledig natzoutstrooien.

De gladheidbestrijding valt onder de verantwoordelijkheid van de bedrijfsleider buitendienst. Hij heeft de beschikking over een of meerdere coördinatoren, die in roosterdiensten optreden.

De coördinator bepaalt of er wel of niet gestrooid gaat worden. Deze beslissing wordt in belangrijke mate gebaseerd op het afgegeven bericht door de meldkamer van MeteoConsult Wageningen.

gen en de meldkamer van de Provincie .

2.7 Communicatie gladheidbestrijding

Na vaststelling van het voorgestelde beleid zal een eenvoudig communicatieplan voor de gladheidbestrijding worden opgesteld en uitgevoerd. Het communicatieplan is bedoeld om de inwoners van de gemeente op de hoogte te brengen wat zij in geval van gladheid te verwachten hebben van de gemeente Overbetuwe.

Gladheidbestrijding is seizoensgebonden, de paraatheid van het personeel is hierop afgestemd. Wanneer er sprake is van gladheid, is het noodzakelijk duidelijk te communiceren over de wijze waarop de gemeente deze bestrijdt en welke rol de inwoners daarbij zelf kunnen spelen. De gemeente zal daarbij een actieve rol moeten spelen. Op die manier kunnen vragen en klachten worden voorkomen, dan wel sterk worden verminderd.

Algemene informatie over gladheid kan aan het begin van het seizoen aan de inwoners worden gemeld door:

- a. een algemeen artikel in het Gemeentenieuws
- b. op de website van de Gemeente met o.a. de primaire strooiroute

3. Uitvoeringsplan

3.1 Inleiding

In het kader van de gladheidbestrijding rust op de gemeente geen (garantie)-plicht om ervoor te zorgen dat de weg volledig veilig is. Zij moet zich slechts inspannen. Het staat haar vrij de beleidskeuze te maken bepaalde wegen niet sneeuw- en ijsvrij te houden en gezien de verkeersintensiteit bepaalde prioriteiten te stellen. De gemeente handelt wel onrechtmatig als zij, ondanks uitdrukkelijk aan haar gegeven waarschuwingen, een gevaarlijke situatie langere tijd zonder noodzaak laat voort bestaan dan wel daarvoor niet waarschuwt.

Voor het beleid ten aanzien van de gladheidbestrijding gelden de volgende uitgangspunten:

- De veiligheid van het uitvoerende personeel heeft tijdens de uitvoering de hoogste prioriteit.
- Het doel van gladheidbestrijding is een bijdrage te leveren aan de verkeersveiligheid.
- Gladheidbestrijding vindt in principe plaats van 1 november tot 1 april. Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven kan de periode waarin er medewerkers zijn geconsigneerd eerder ingaan dan wel worden verlengd.
- Bij de uitvoering van de gladheidbestrijding moet worden voorkomen dat het milieu onevenredig wordt belast door overmatig strooien van wegzout.
- Bij enkele routes vindt afstemming plaats met de buurgemeenten en de Provincie.

3.2 Keuzes uitvoering gladheidbestrijding

De keuzes die gemaakt worden op het gebied van de uitvoering van de gladheidbestrijding zijn afhankelijk van de belangen op het gebied van veiligheid (risico), bereikbaarheid, doorstroming, milieu en kosten. De gemeente Overbetuwe heeft ervoor gekozen de werkzaamheden in eigen beheer uit te voeren. Op deze manier houdt de gemeente de regie in eigen hand, en kan volledig sturing geven aan de activiteiten en de kwaliteit van het materieel.

3.2.1 Wel of niet strooien

Wanneer de provincie besluit hun wegen te gaan strooien krijgt de gemeente hier een melding van. Deze wegen zijn belangrijke verkeersaders, waar een groot aantal wegen van de gemeente op aansluit. Om te voorkomen dat weggebruikers rijden van een gestrooide provinciale weg naar een niet gestrooide weg van de gemeente, volgt Overbetuwe de strooiactie van de provincie.

Om niet afhankelijk te zijn van de provincie, krijgt de gemeente ook een strooiadvies van Meteo-Consult uit Wageningen.

3.3 Afwegingen materieel

Alle strooi materieel is in eigendom van de gemeente Overbetuwe. De gemeente beschikt over:

- Negen strooiers, waarvan drie droog- en zes natzoutstrooiers. De natzoutstrooiers zijn aangeschaft in 2008.
- Twee van de oude strooiers worden in 2010 vervangen door natzoutstrooiers, een oude strooier wordt niet meer ingezet, maar wordt als reserve gebruikt.
- Zeven sneeuwschuivers.

3.4 Afwegingen personeel

Voor aanvang van de periode van gladheidbestrijding wordt een consignatierooster opgesteld. Hierop is aangegeven wie als gladheidcoördinator optreedt en wie het chauffeurs en bedieningswerk uitvoert. Een strooi voertuig wordt altijd bemand door een chauffeur. Het eigen personeel van openbare ruimte, wordt ingeroosterd voor gladheidbestrijding. Indien noodzakelijk kan

dit worden aangevuld met een chauffeur afkomstig van een aannemer.

4. Systeem gladheidmeting

De gemeente Overbetuwe beschikt niet over een eigen gladheidmeet- en meldsysteem, maar is aangesloten op het meldsysteem van MeteoConsult uit Wageningen en de meldkamer van de Provincie.

Bij curatief strooien wordt ook gehandeld o.a. op basis van meldingen (van bijv. politie) en eigen schouwingen.

Controle op het effect van de gladheidbestrijding

De gladheidcoördinator is tevens belast met systematische controle op het effect van de gladheidbestrijding tijdens en/of na het strooien. Indien nodig wordt tijdens de rit de zouthoeveelheid aangepast en of worden weggedeelten voor een tweede maal gestrooid. Controle vindt plaats op de meest kritieke punten.

4.1 Communicatie

Voor zowel betrokkenen binnen de organisatie als weggebruikers is het van belang dat informatie over de gladheidbestrijding tijdig en efficiënt wordt overgebracht.

Intern dient het communicatietraject ten behoeve van de gladheidbestrijding op heldere wijze te zijn vastgelegd in een procedure. Deze dient dan ook in de map 'gladheidbestrijding' aanwezig te zijn. Iedereen moet weten wat er in geval van gladheid van hem of haar verwacht wordt. Voor de start van het winterseizoen wordt met alle personen die tijdens het strooiseizoen als gladheidcoördinator dienst gaan doen, het communicatietraject uitvoerig doorlopen. Omwille van de duidelijkheid dient er binnen de gemeente een vast aanspreekpunt te zijn voor Politie, Brandweer, G.G.D. Het vaste aanspreekpunt is de bedrijfsleider buitendienst. Hij is functioneel verantwoordelijk voor de organisatie van de uitvoering en het onderhoud van contacten met derden, aannemers en eigen medewerkers gladheidbestrijding.

De communicatie tussen gladheidcoördinator en strooiploegen vindt plaats via GSM.

Een gladheidcoördinator beslist op het moment, na een melding van MeteoConsult over uitrukken, met hoeveel en welk materieel etc.. Eigen waarnemingen, waarnemingen van de strooiploegen, maar ook opmerkingen van derden worden in een rapport van de coördinator vermeld. De opmerkingen worden na de winterperiode geëvalueerd en kunnen eventueel aanleiding zijn de strooiroute of de wijze van strooien aan te passen.

Ook inwoners en bedrijven dienen te worden geïnformeerd over de wijze waarop gladheid wordt bestreden. De informatie die wordt verstrekt betreft:

- De strooiroutes en de prioriteitsvolgorde;
- Algemene informatie die van belang is voor inwoners (bijvoorbeeld wanneer preventief en curatief wordt gestrooid);
- De mogelijkheden om vragen te stellen en om klachten in te dienen.

De informatie moet in eerste instantie via het Gemeente nieuws en de website van de gemeente Overbetuwe worden verstrekt. De informatie dient bij de start van het winterseizoen beschikbaar te zijn.

4.2 Onderhoud materieel

Alle strooimaterieel is in eigendom van de gemeente Overbetuwe en staat gestationeerd op de gemeentewerf in Elst. Omdat het strooimaterieel in optimale conditie moet verkeren, is preventief onderhoud na elk strooiseizoen noodzakelijk. Omdat het onderhoud niet door het eigen personeel kan worden uitgevoerd, is hiertoe een contract afgesloten met de leverancier

van strooimaterieel. Om de conditie van het materieel in stand te houden, dienen na elke strooibeurt de strooiers leeggedraaid, eventueel schoongemaakt en gestald te worden (behalve als de verwachting is dat binnen 5 uur weer gestrooid moet worden)

Ook is het raadzaam om de wagens periodiek schoon te spuiten. Hierover zijn afspraken gemaakt.

4.3 Prioriteiten gladheidbestrijding

Het is zaak om vooraf een goede indeling te maken van het te behandelen strooigebied. Duide-lijk onderscheid moet er zijn tussen delen van het strooigebied die preventief en delen die cura-tief worden behandeld. Bij preventieve bestrijding is het van belang om te bepalen waar gestart wordt. Voor de bepaling van prioriteiten moet rekening gehouden met:

- diensten of openbare voorzieningen in de gemeente die zonder hinder bereikbaar moeten zijn (winkelcentra, gemeentehuis, politie, brandweer, bejaardenhuizen, scholen met regio-nale functie);
- aansluiting op de wegen van buurgemeenten en provinciale wegen;
- gevoelige locaties (bruggen, viaducten, trappen, bepaalde wegdektypen).

4.4 Wegtypen

Om de prioriteit (hoog, midden en laag) en de strooimethodiek (curatief of preventief) van gladheidbestrijding te bepalen is een categorisering van wegen naar hun verkeersfunctie noodzakelijk. In bijlage 1 is per wegcategorie en soort gladheid de voorkeur voor de wijze en prioriteit van gladheidbestrijding aangegeven.

4.5 Tijdsriteria

Ieder jaar van 1 november tot 1 april staan de medewerkers van de buitendienst stand-by om voor de gladheidbestrijding uit te rukken. De beslissing om tot actie over te gaan ligt in handen van de dienstdoende gladheidcoördinator. Bij uitrukken moeten de volgende actietijden worden nagestreefd:

- binnen 30 minuten na alarmering wordt uitgerukt.
- de maximale tijdsduur van enige strooiactie mag, onder normale omstandigheden, niet meer zijn dan 2,5 a 3 uur.

Deze tijdsnormen zijn niet van toepassing onder extreme omstandigheden, zoals aanhoudende sneeuwval of ijzel. Wij moeten ernaar streven om de strooiactie voor de ochtendspits te vol-toeien.

4.6 Doelgroepen

Voor de gladheidbestrijding worden vier doelgroepen onderscheiden:

1. Openbaar vervoer

De busroutes moeten door de gemeente zoveel mogelijk worden schoongehouden.

Voor gebruikers van het openbaar vervoer moet het redelijkerwijs mogelijk zijn het openbaar vervoer te bereiken.

2. Autoverkeer

Voor het autoverkeer zijn de wegen in een aantal routes ingedeeld:

- Verbindingswegen. Dit zijn belangrijke verbindingswegen tussen provinciale wegen en tus-sen de verschillende woonkernen. Hieronder vallen ook de hoofdfietspaden.
- Wijkontsluitingswegen
- Wegen met een lagere prioriteit

(voor categorisering van wegen zie bijlage 1)

In Overbetuwe vindt gladheidbestrijding in eerste instantie plaats op alle wegen die aangeduid worden als gebiedsontsluitingsweg en erftoegangsweg. Bij langdurige extreme omstandigheden kan er aanleiding zijn om overige wegen te strooien.

3. Fietzers en bromfietzers

Een belangrijk deel van het fietspadennetwerk van de gemeente Overbetuwe wordt door het woon-werk-school verkeer gebruikt. De gladheidbestrijding op deze fietsroutes heeft een hoge prioriteit. Daarnaast zijn een aantal fietspaden die een lage prioriteit hebben.

4. Voetgangers

Trottoirs en voetpaden maken onderdeel uit van de openbare weg. De gemeente heeft daarom ook de plicht om trottoirs en voetpaden sneeuw- en ijsvrij te houden. De strooiwerkzaamheden op trottoirs en voetpaden beperkt zich tot trottoirs en voetpaden in de buurt van openbare voorzieningen, winkels, en seniorencomplexen en vindt plaats nadat het reguliere strooiwerk op de hoofdroutes is voltooid en de gladheid langer dan 1 dag aanhoudt.

Strooizout particulieren

De gemeente stelt geen strooizout ter beschikking aan particulieren.

4.7 Prioriteit strooiroutes zie bijlage 2

Voor het bestrijden van gladheid en het ruimen van sneeuw wordt al jaren gebruik gemaakt van vaste routes. Het volgende onderscheidt wordt daarbij gemaakt:

- Hoofdroute en fietspadenroute.
- Route woonwijken en route buitengebied.

De hoofdroute bestaat uit wegen met een belangrijke verkeersfunctie zoals hoofdwegen, busroutes, industrieterreinen en ontsluitingswegen. Bij optredende gladheid en sneeuwval heeft het berijdbaar houden van deze wegen een hoge prioriteit, en worden altijd gestrooid. De fietspadenroute omvat bijna alle fietspaden in de gemeente. Aangezien de fietsroute belangrijk is als ontsluiting voor woon-werk-school verkeer heeft ook de bestrijding van gladheid op de meeste fietspaden een hoge prioriteit, en wordt altijd gestrooid.

De woonwijkroute betreft de belangrijkste straten waar ook veel (openbare) voorzieningen liggen. Hierbij moet gedacht worden aan winkels, scholen, bejaardencentra, dokters- en tandartsenpraktijken, fysiotherapeuten, apothekers, invaliden-opritten etc. Deze worden gestrooid als de gladheid langer dan 1 dag aanhoudt. Overige straten in de woonwijken worden in principe niet gestrooid, behoudens in bijzondere gevallen door de gladheidcoördinator te bepalen.

De buitengebiedroute bestaat uit de overige wegen buiten de bebouwde kommen.

4.8 Risicoanalyse van (mogelijk) gevaarlijke weggedeelten

Binnen de grenzen van de gemeente zijn enkele wegen die bij temperaturen rond de nul graden Celsius meer kans hebben glad te worden dan andere. Met name de Weteringsewal langs de Linge. Ook de viaducten en de op- en afritten bij viaducten hebben een verhoogde kans op glad worden. Bij een eventuele afweging wel of niet te gaan strooien zijn deze punten referentiepunten.

4.9 Registratie

Van iedere strooibeurt wordt melding gemaakt via een "actierapport gladheidbestrijding". In dit logboek worden alle relevante gegevens, zoals het tijdstip van ontvangen melding, uitruk en terugkomst van strooiers en ingestelde dosering, vermeld en kan bij de evaluatie en het verstrekken van inlichtingen bij eventuele aansprakelijkheidsstelling gebruikt worden.

Klachten betreffende gladheidbestrijding worden geregistreerd via de meld- en klachtenlijn van de gemeente en zonodig in de evaluatie besproken. In uitzonderlijke gevallen worden ze tijdens kantooruren meteen gemeld bij de bedrijfsleider buitendienst, anders bij de coördinator gladheidbestrijding.

Bijlage 1 Richtlijnen

Richtlijnen voor wegen buiten de kom

Categorie	Max. snelh. km/h	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door neerslag
Gebiedsontsluitingsweg	80	2x1 rijstrook, rijbaan scheiding gelijkvloerse kruisingen, onderbroken kantmarkering	Hoog	Preventief	Preventief en curatief 3,5 uur*
Erftoegangsweg	60	1 rijloper, onderbroken kantmarkering	Middel	Preventief	Preventief en curatief 4 uur*
Vrijliggend fietspad	40	vrijliggend fietspad	Hoog	Preventief	Preventief en curatief 3,5 uur*

* richtlijnen genoemd voor curatieve strooiacties. Deze richttijd beslaat de tijd tussen het moment van besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkante meters van een strooiroete.

Richtlijnen voor wegen binnen de kom

Categorie	Max. snelh. km/h	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door neerslag
Gebiedsontsluitingsweg	50	2x1 rijstrook, rijbaan scheiding gelijkvloerse kruisingen, onderbroken kantmarkering	Hoog	Preventief	Preventief en curatief 3,5 uur*
Erftoegangsweg	30	1 rijloper, geen asen kantmarkering	Laag	Curatief 48* uur	Curatief 4 uur*
Vrijliggend fietspad	30	vrijliggend fietspad	Hoog	Preventief	Preventief en curatief 3,5 uur*
Busbaan	50	Busbaan	Hoog	Preventief	Preventief en curatief 3,5 uur*

* richtlijnen genoemd voor curatieve strooiacties. Deze richttijd beslaat de tijd tussen het moment van besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkante meters van een strooiroete.

Aanbevelingen gebieden binnen de kom

Categorie	Max. snelh. km/h	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door neerslag
Winkelgebied	5	Winkelcentra	Hoog/middel	Curatief**	Curatief 3,5 uur **
Woonerf	5	Woonerf	Laag	Curatief 48 uur*	Curatief 48 uur*
Parkeervoorzieningen	5	Openbare parkeervoorziening	Laag	Curatief 48 uur*	Curatief 48 uur*
Speciale bestemmingen	50/30	Wegen en voetpaden naar openbare voorzieningen (politie, brandweer, gemeentehuis, bibliotheek, scholen en zorgcentra)	Middel	Curatief **	Wegen preventief, voetpaden curatief 3,5 uur**

* richtlijnen genoemd voor curatieve strooiacties. Deze richttijd beslaat de tijd tussen het moment van besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkante meters van een strooiroute.

** in winkelgebieden en op de voetpaden naar openbare voorzieningen wordt alleen curatief gestrooid tijdens de dagdienst.

Dorpsstraat 67, Elst
Europaplein 1, Andelst
Postbus 11
6660 AA Elst
telefoon (0481) 362 300
fax (0481) 372 482

info@overbetuwe.nl
www.overbetuwe.nl

gemeente **Overbetuwe**

